DE BENDE VAN :P

3 HELDEN VECHTEN VOOR JOUW RECHTEN!

Inhoud

3 De bende van P
4 Inleiding
5 Top 4
6 Recht op een naam, nationaliteit en identiteit.
8 Recht op wonen, voeding en kleding
12 Recht op een eigen mening
16 Recht op informatie
18 Recht op spel
20 Recht op onderwijs
24 Recht op privacy
26 Recht op bescherming tegen geweld
30 Recht op bescherming tegen kinderarbeid, oorlog, uitbuiting, handel
32 Recht op anders zijn
34 Recht op verzorging
36 Recht op zorg, opvoeding, familie
40 Rechtentest
42 Meer info

Hier brandt de lamp. Lees de tip. Doe er iets mee!

Pluk de link. Tik hem in. Ontdek straf spul en word sterker.

Dit is geen timmerman. Het is een rechter. Hij of zij vertelt wat de wet zegt over jouw rechten.

Doe!

Dat is een bevel! Speel het spel! Nu. Of later. Want spelen is een recht.

STERK in KINDER RECHTEN

WEETJE

Bijna alle landen in de wereld hebben het kinderrechtenverdrag ondertekend. Slechts 1 land niet: de Verenigde Staten. **1!**

www.stekr.net

www.kinderrechten.be

DE BENDE VAN :P

Een recht kan ervoor zorgen dat je iets **krijgt**: je hebt recht op eten, om naar school te gaan.

Een recht kan ervoor zorgen dat je **beschermd** wordt: tegen kinderarbeid, mishandeling en geweld.

Een recht kan ervoor zorgen dat je iets **mag** doen: zeggen wat je denkt, je gedachten neerschrijven in een dagboek, je eigen geloof hebben.

INLEIDING

Wat is het kinderrechtenverdrag?
Welke rechten heb ik?
Zijn kinderrechten er voor alle kinderen?

IN DIT BOEKJE LEES JE ER ALLES OVER.

KIND + RECHTEN: KINDERRECHTEN

Wist je dat alle mensen rechten hebben? Dit noemen we mensenrechten. Ze gelden voor volwassenen, jongeren, kinderen en baby's. Omdat kinderen andere behoeftes, verwachtingen en zorgen hebben, besloten sommige landen dat kinderen een aantal bijzondere rechten verdienen: de kinderrechten.

Blijf je toch met vragen zitten? Achteraan dit boekje vind je adressen waar je je vragen kan stellen.

HEB IK RECHT OP EEN PS5?

Rechten zorgen ervoor dat iedereen een goed leven heeft. Luxe maakt je leven soms gemakkelijker, maar het is geen recht. Een PS5 is luxe, dus je hebt er geen recht op.

VANAF WANNEER BEN JE GEEN KIND MEER?

Volgens de wet ben je kind tot je achttien bent. Tot dan zijn de kinderrechten er voor jou. Vanaf achttien ben je niet langer minderjarig maar volwassen of meerderjarig.

De Verenigde Naties dachten lang en diep na over die speciale rechten voor kinderen. Toen alle landen het met elkaar eens waren, schreven ze op 20 november 1989 de rechten van kinderen op. Dit document noemden ze het 'Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind'. Het is een internationale wet. De landen die deze wet ondertekend hebben, zijn verplicht zich eraan te houden. Ook België hoort daar bij. Sinds 2014 kunnen kinderen ook zelf klacht indienen bij de Verenigde Naties wanneer hun rechten geschonden worden.

DOE DE RECHTENTEST OP PAGINA 40!

KINDERRECHTEN TOP 4

Geen enkel recht is belangrijker dan een ander. Als je het kinderrechtenverdrag wil begrijpen, moet je vier spelregels in het achterhoofd houden:

1. Alle kinderen zijn gelijk:
Het doet er niet toe uit welk land je komt, of je groot of klein bent, welke taal je spreekt of welke kleur je huid heeft. Alle kinderen hebben dezelfde rechten en moeten dezelfde kansen krijgen. Niemand mag uitgesloten worden op basis van geslacht, taal, huidskleur, godsdienst.

2. Alles in het belang van het kind:
Volwassenen nemen soms beslissingen die belangrijk zijn voor kinderen. Dan moeten ze eerst goed nadenken of het echt goed is voor het kind.

3. Alles om goed te leven en te leren:
Kinderen hebben het recht om op te groeien in de beste omstandigheden. Dat wil zeggen dat kinderen niet alleen genoeg maar ook gezond eten, dat ze goed en comfortabel wonen, dat ze kansen krijgen om te leren. Volwassenen moeten daarvoor zorgen. Dus niet alleen je ouders, maar ook je leraren en ministers.

4. De mening van het kind telt:
Elk kind heeft het recht om zijn mening te geven. Bij een belangrijke beslissing die over het kind gaat, moet de mening van het kind gehoord worden.

ZORGENDE ZITA

1 RECHT OP ... EEN NAAM NATIONALITEIT EN IDENTITEIT

Ik heb een andere familienaam dan mijn zusje. Ik heb mijn vader nog nooit gezien, toen ik werd geboren was hij al ergens ver, ver weg. Mama is hertrouwd en ik zou graag dezelfde familienaam hebben als mijn zusje. Kan ik mijn familienaam laten veranderen?

Michael, 12

WEETJE

Wist je dat in sommige landen, zoals België, ouders kunnen kiezen welke achternaam hun kinderen krijgen?

Ouders hebben dan drie opties: Het kind kan de familienaam van 1) de vader 2) de moeder, of 3) beide ouders krijgen, in de volgorde die zij kiezen.

Hoe zou jij heten als, met een dubbele familienaam? Klinkt het een beetje?

Als je geboren wordt heb je recht op een naam en recht op een nationaliteit (Je wordt Belg, Nederlander, Turk, Rwandees, of...). Je hebt ook het recht te weten wie je ouders zijn en wie voor je zorgen zal. Daarom moet je worden ingeschreven in een geboorteregister op het gemeentehuis van de stad of het dorp waar je geboren werd.

Je ouders kiezen jouw voornaam en in België krijg je meestal de familienaam van je vader.

Je familienaam laten veranderen kan, maar dat gaat niet zomaar. Het brengt heel wat papierwerk mee.

DOE!

VERZIN DUBBELE FAMILIENAMEN!

Jan Korthals - Langnek
Els Vanderzee - Mosselbanks
...

Ik ga in de herfstvakantie samen met mijn familie op reis naar China. Dat is superrrrrspannend want ik ga op bezoek bij mijn 'echte' ouders! Ik ben geadopteerd en daar hebben we thuis al veel over gepraat. Nu kan ik mijn Chinese roots van dichtbij leren kennen. Zenuwachtig? Jaaaaaa!

Yin, 11

Ik kom uit Albanië en heb geen papieren. Mijn baby-zusje heeft geen nationaliteit. Mijn mama durft haar niet te registreren op de gemeente. Ze is bang dat we teruggestuurd worden.

Loran, 12

WEETJE

Wist je dat er over de hele wereld één kind op vier niet wordt geregistreerd bij de geboorte. Deze kinderen bestaan dan officieel niet.

ZORGENDE ZITA

2 RECHT OP ... WONEN, VOEDING EN KLEDING

Ik woon met mijn papa en grote zus in een garagebox. Mijn huiswerk maak ik op de motorkap van de auto. Niet zo handig om netjes te werken. En goed slapen lukt niet echt. In de klas moet ik de ganse tijd geeuwen.

Céline, 12

Een kind mag niet in armoede leven. Ouders die geld tekort hebben, moeten geholpen worden.

Elk kind moet voldoende kansen krijgen om goed op te groeien. Als ouders het moeilijk hebben om aan gezonde voeding, genoeg kleding of een goed huis te geraken, zal de gemeente of de stad waar ze wonen hulp geven.

DOE! INPAKKEN EN ... WEGWEZEN

Als de familie van Céline weg wil uit die garagebox: wat kunnen ze dan best doen?
(Het antwoord vind je onderaan deze pagina.)*

A. Een andere garagebox zoeken
B. Met een laken een tent maken in het park
C. Bij vrienden of familie slapen
D. Bij de gemeente hulp zoeken
E. Een plek onder een brug zoeken

WEETJE

Mensen die het niet breed hebben, kunnen gratis voedselpakketten krijgen of een goedkope maaltijd eten in een sociaal restaurant. Ze kunnen huren aan een goedkope prijs. Mensen moeten soms heel lang wachten voor ze een sociale woning krijgen.

(Het mooiste antwoord is C. Maar de kans dat ze ook ruimte vinden is klein. Daarom is er antwoord D. De gemeente moet alles proberen om dit gezin verder te helpen.)

WEETJE

De Armoedebarometer
In België leeft er 15% van de kinderen in armoede.

→ 17-10

Actie tegen armoede
Op **17 oktober** is het ***'Werelddag van verzet tegen armoede'***. In steeds meer landen komen mensen samen om duidelijk te maken dat armoede een onrecht is. Doe jij ook mee?

WEETJE

De hemel als dak
Mensen die dakloos worden, zijn gewone mensen. Op één of andere manier hebben ze pech gehad in hun leven. Ook in België woont niet iedereen in een gezonde woning. Sommige kinderen wonen in een krotwoning, in een tuinhuisje of zelfs op straat. Dakloos kan je ook worden omdat je ouders te arm zijn. Andere dakloze kinderen zijn hier illegaal of ze wachten op verblijfspapieren.

Onze school doet mee aan het Oog voor lekkers-project. Op woensdag is het soepdag en elke vrijdag eten we een stuk fruit. Lekker vind ik dat!

Joerie, 10

Doet jouw school mee aan Oog voor lekkers? Dan is het één van de 2273 scholen die het belangrijk vinden dat kinderen meer fruit en groenten eten. Surf naar *www.oogvoorlekkers.be*

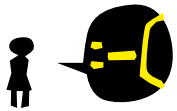

Eet jij gezond? Beweeg je genoeg? Doe mee aan vier leuke tests over zuivel, fruit, groenten en water. Njom njom. Surf naar *mijn.gezondleven.be*

WEETJE
Waternood

125

Eén op vijf kinderen in de wereld heeft geen toegang tot zuiver water. Dat zijn 125 miljoen kinderen!

We zijn met vijf thuis, ik ben de jongste. Ik draag altijd versleten en oude kleren. De kinderen op school lachen me uit. Mijn ouders hebben geen geld om altijd nieuwe kleren voor mij te kopen.

Saar, 11

WEETJE

Kringwinkel
In Vlaanderen zijn er zo'n 142 kringloopwinkels. Je kan er niet alleen tweedehandsspullen kopen, maar ook kledij. En speelgoed natuurlijk!

WEETJE

Te dik, te dun?
Kinderen hebben recht op gezonde voeding en zuiver drinkwater. In ons land is er eten en drinken in overvloed. Dit wil niet zeggen dat alle voeding en drank ook gezond is. Een op vijf kinderen is te dik. Dat heeft vaak te maken met te veel vet en te veel suikers in frisdranken. En te weinig beweging.

ZORGENDE ZITA 2

DOE!

DRINK-O-METER

Hoeveel water drink jij per dag? Kleur in.

MAANDAG	
DINSDAG	
WOENSDAG	
DONDERDAG	
VRIJDAG	
ZATERDAG	
ZONDAG	

WEETJE

Kindergeld
De meeste ouders krijgen elke maand een groeipakket (kindergeld) als extra steun om hun kinderen op te voeden. De start van een nieuw schooljaar kost extra geld. Gezinnen die minder geld hebben, kunnen daarom een extra bedrag krijgen. Dat noemen we de schoolbonus.

3 Recht op... een eigen mening

Toen mama en papa gingen scheiden, maakten ze nog meer ruzie dan daarvoor. Allebei wilden ze dat ik bij hen ging wonen. Gelukkig kon ik mijn verhaal kwijt bij de rechter. Nu woon ik evenveel bij mama als bij papa.

Sofie, 13

Elk kind heeft het recht om bij een belangrijke beslissing die over hem of haar gaat, zijn/haar mening te geven. Met jouw mening moeten volwassenen rekening houden.

WEETJE

Opgepast! Je mening geven betekent niet dat je zelf kan beslissen. De rechter zal een zo goed mogelijke beslissing nemen, nadat hij iedereen gehoord heeft. Elk kind heeft het recht gehoord te worden door de rechter. Ben je jonger dan 12 kan je dit zelf vragen. Vanaf 12 jaar stuurt de rechter je een brief.

www.unicef.be

Het jongerenproject 'What do you think' van Unicef laat de stem van de kwetsbaarste kinderen en jongeren horen. Ze vertellen over wat zij denken van het respect voor hun rechten en over de problemen die zij ervaren. Unicef verzamelt de voorstellen en ideeën en laat die weten aan de overheid. Surf naar: *www.unicef.be*.

WEETJE

Ouderlijk gezag, wat is dat? Zolang je geen achttien jaar bent, zijn het je ouders die beslissen naar welke school je gaat, welke hobby's je kan doen, welke godsdienst je volgt. Zij mogen dit doen, want zij hebben het ouderlijk gezag over jou. Al deze beslissingen moeten ze nemen in jouw belang: ze moeten doen wat voor jou het beste is. Natuurlijk kunnen ze rekening houden met jouw mening. Maar ze zijn niet verplicht om dat te doen.

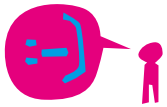

DOE! *JE EIGEN MENING*

Je eigen mening geven over iets, is daarom niet altijd zeggen wat je denkt. Soms zwijg je beter en hou je je gedacht voor jezelf. Wat zou jij wel zeggen? Vink aan!

- ☐ je vindt dat je buurjongen op een hamster lijkt
- ☐ je merkt dat je tante een snorretje heeft
- ☐ je merkt dat een kind in je klas uitgesloten wordt
- ☐ het jurkje dat je zus zelf gemaakt heeft, vind jij heel lelijk
- ☐ de taart waar je papa lang aan gewerkt heeft, smaakt niet lekker

RICHT EEN LEERLINGENRAAD OP!

Ruben en ik spelen graag voetbal. Alleen, op de speelplaats staat er geen doel. Voetballen zonder doel, dat is toch niet alles. We stopten een briefje in de ideeënbus van onze school. De leerlingenraad heeft ons idee opgepikt en sinds dit schooljaar staan er twee doelen op de speelplaats.

Ashraf, 11

WEETJE

Kinderen hebben het recht om mee te denken. Ook op school. Zo kunnen ze leuke dingen voorstellen, maar ook oplossingen bedenken voor problemen.

WEETJE

Een leerlingenraad is verplicht in de lagere school als tien procent van de leerlingen tussen elf en dertien jaar er om vraagt.

1. Zeg aan de directeur, de meester of de juf dat jullie een leerlingenraad willen oprichten. Je kan eerst de vijfdes en zesdes een petitie laten ondertekenen om te tonen dat veel leerlingen zo'n leerlingenraad willen.
2. Verkiezing. Organiseer samen met de meester of juf een verkiezing. Wie zit in de leerlingenraad? Uit elke klas één of twee afgevaardigden? Wie wordt de voorzitter?
3. Maak een ideeënbus en vraag aan alle leerlingen wat ze willen veranderen op school.
4. Spreek een vast moment af waarop de leerlingenraad samenkomt. Elke eerste donderdag van de maand? Zoek op de school een rustige plek waar je kan samenkomen.
5. Bespreek alle ideeën. Als je het niet eens raakt, kan je stemmen.
6. Actie! Ga zelf ook aan de slag, praten alleen is niet genoeg. Doe voorstellen. Maak anderen (leraren en leerlingen) wild van jullie ideeën.
7. Niet alles kan onmiddellijk. Doe haalbare voorstellen en laat de moed niet zakken!
8. Geef niet te snel op. Soms is het nodig om een stapje opnieuw te nemen. Tot iedereen luistert.

Toen ik hoorde dat er een kindergemeenteraad kwam in onze gemeente, wilde ik absoluut meedoen. Ik was superblij toen ik verkozen werd. Er zijn nu al drie bijeenkomsten geweest maar het enige wat we deden was verslag uitbrengen over onze bezoekjes aan de volwassen schepenen. Is het dan niet de bedoeling dat we onze mening mogen geven over wat er gebeurt in de gemeente?

Dries, 12

WEETJE

Heel wat gemeenten willen graag de mening van kinderen weten. Daarvoor richten ze een kindergemeenteraad in. Volwassenen moeten slimmer worden door te luisteren naar de meningen en ideeën van kinderen. In de gemeente van Dries werkt het jammer genoeg niet.

Kinderen hebben recht op vereniging. Kinderen mogen met anderen samenkomen of een clubje oprichten of er lid van worden. De eerste regel die voor iedereen en overal geldt: je mag anderen geen kwaad doen.

Recht op... informatie 4

Ik kijk elke dag naar Karrewiet om te weten wat er in de wereld gebeurt. Later wil ik journalist worden: overal mijn neus in steken en het nieuws verder vertellen zodat iedereen het begrijpt! Ik ben zo blij met Karrewiet, nu kan ik meepraten met de grote mensen aan tafel.

Sarah, 11

Elk kind heeft recht op informatie. Het mag alles weten wat nodig is om een mening te vormen. Via kranten, radio, tv en internet weet elk kind wat belangrijk voor hem is. Kinderen hebben vrije toegang tot musea en bibliotheken. Ze lezen boeken zoveel ze willen.

Kinderen moeten hun rechten kennen. Die leren ze in de eerste plaats op school. Dat staat ook in de minimumdoeleinden, de afspraken waaraan elke school in Vlaanderen zich moet houden.

Toen ik 12 was, waren er veel problemen thuis: papa kwam vaak dronken naar huis en mama had geen werk. Er was heel veel ruzie, ik kon onmogelijk bij hen blijven wonen. Ik werd in een opvangtehuis geplaatst. Dat klinkt erg, maar ik vond er rust. Ik ben blij dat iedereen steeds vertelde wat me te wachten stond. Ze luisterden ook en daar ben ik heel blij om.

Kay, 14

Op school kreeg ik een foldertje over verliefd zijn en een relatie beginnen. Mijn moeder heeft het afgepakt omdat ze me nog veel te jong vindt maar eigenlijk wil ik daar graag meer over weten.

Maité, 12

BETROKKEN BENNY

WEETJE

Als je thuis geen computer hebt, kan je in de bib gratis surfen.

STERK in KINDERRECHTEN

Info over jouw rechten? Surf naar **www.stekr.net** of bel naar 09/233 65 65 . Op de site kan je ook spelletjes spelen. Zo kom je meer te weten over kinderrechten.

Veilig surfen op het internet? Surf naar *www.clicksafe.be.*

ZORGENDE ZITA

RECHT OP... 5 SPEL

BETROKKEN BENNY

Ik voetbal keigraag en ging elke week twee keer trainen. Voor elke match stond ik klaar. Maar volgens mijn ouders stond ik meer aan de kant dan op het veld. Ze kregen ruzie met de trainer. Toen hebben ze mij uit de club gezet. Dat is toch helemaal niet eerlijk?

Seppe, 10

Kinderen hebben recht op vrije tijd, spel en ontspanning.
Spelen is superbelangrijk. Iedereen mag spelen, lezen, dansen, knutselen, afspreken met vrienden, naar de sportclub of jeugdbeweging gaan of gewoon eens lekker niksen. Op vrije tijd heb je recht, net als volwassenen.

Het pleintje om de hoek is mijn favoriet plekje. Wij gaan daar altijd skaten en fietsen. Alle kinderen uit de buurt komen er samen. Sommige buren klaagden over lawaai en afval. Samen met Max van de jeugddienst, de buren en een paar vrienden bespraken we de problemen en hebben we afspraken gemaakt.

Gilles en Mauro, 12

WEETJE

Wist je dat er in jouw gemeente ook een jeugddienst is? En een sportdienst? Jij kan daar terecht met vragen en ideeën over spelen, jeugdbewegingen, speelpleinen, speelbossen en speelzones en veel meer.

WEETJE

Meer en meer zeuren mensen over 'overlast' door spelende kinderen: te veel lawaai, rommel en kabaal. Nu riskeer je op sommige plaatsen al vanaf je veertiende een boete: de zogenaamde GAS-boete. De gemeente beslist hierover. Niet in elke gemeente gelden d zelfde regels.

Ik heb problemen met rekenen. Daarom moet ik nu tijdens de middagpauze op school oefeningen maken. Dat gaat me vooruit helpen, zegt de juf. Maar ik wil buiten spelen. Ik heb daar toch ook recht op? Dat maakt mijn hoofd leeg. Daarna kan ik mij terug beter concentreren.

Hannes,11

GAS DOE!

Dit is een lijstje met dingen waarvoor je een gasboete kan krijgen. Slechts één is verzonnen. Welke? Vink aan!

- ☐ In Lokeren: dromen voorspellen
- ☐ In Hasselt: met een frisbee gooien op een voetbalveld
- ☐ In Lede: zomaar een vuurtje stoken in je huis
- ☐ In Antwerpen: achteruit lopen in een winkelstraat

* Deze gasboete is verzonnen: achteruit lopen in een Antwerpse winkelstraat. Je mag het proberen. Voorlopig nog.

Meer weten over buiten spelen? Doe je voor-of achterdeur open en ga op ontdekking!

www.goegespeeld.be of www.speelidee.be.

ZORGENDE ZITA

6 Recht op ... onderwijs

"Ik heb dyslexie en kan moeilijk lezen en schrijven. Vorig jaar ging het echt slecht met mij. De juf begreep me niet en dacht dat ik m'n best niet deed. "Als je je goed concentreert, zal het wel lukken om zonder fouten te schrijven," zei ze. Dat is een beetje waar. Alleen moet ik veel meer moeite doen dan andere kinderen. Mijn ouders spraken met de juf, de zorgleerkracht en het CLB. Eindelijk kwam er een oplossing. Nu werk ik meestal op m'n laptop. Die computer helpt me bij het spellen en verbetert fouten. Nu voel ik mij supergoed!"
Maxim, 11

Kinderen hebben recht op onderwijs. Elk kind moet op school zoveel mogelijk dingen kunnen leren en doen. Ook kinderen die het moeilijk hebben op school. Alle kinderen moeten leren wat ze goed kunnen en minder goed kunnen. Zo bereidt de school hen voor op het leven als volwassene.

Doe!

WAT IS HET CLB?

Vink aan.

- ☐ Cola, Limonade en Bier
- ☐ Centrum voor Late Bloeiers
- ☐ Centrum voor Leerlingenbegeleiding
- ☐ Champions League Belgium

Oplossing: Centrum voor leerlingenbegeleiding

Het CLB = het Centrum voor leerlingenbegeleiding. Bij het CLB kan je terecht met al je vragen over leren en school. Je bent welkom met leerproblemen, studiekeuzevragen. Maar ook als je je niet gelukkig voelt op school of thuis. In je schoolreglement staat waar je het CLB van je school kan vinden. Of surf naar *www.clbchat.be/mijn-clb* of chat gratis met een medewerker van het clb via *CLBchat.be*

WEETJE

Wist je dat het basisonderwijs gratis moet zijn? Boeken, pennen, mappen en alles wat je nodig hebt om te leren op school, krijg je gratis of mag je gebruiken. De school mag wel geld vragen voor bijvoorbeeld schooluitstappen en kampen. Maar die mogen niet te duur zijn zodat elk kind meekan!

Lien is mijn beste vriendin. Ze is al maanden ziek en kan niet naar school. Er staat een camera in de klas en met de laptop volgt ze de lessen. Wij kunnen haar zien en zij ons. Dat lukt met *www.bednet.be*. Onze juf kan Lien vier uur per week gratis thuis les geven. Echt supercool!

Ines, 10

WEETJE

Eigenlijk ben je niet verplicht om naar school te gaan. Van je vijfde tot je achttiende heb je leerplicht maar geen schoolplicht. Je kan dus ook thuis les krijgen. Van je ouders bijvoorbeeld.

Ara zit al drie jaar in mijn klas. Binnenkort sturen ze haar terug naar Afghanistan. Ik vind dat niet eerlijk. Ik begrijp dat niet, want in Afghanistan mag ze niet naar school. Waarom kan Ara niet gewoon hier blijven? Zij voelt zich hier thuis.

Tom, 12

Ara's ouders vroegen asiel aan. Heel veel mensen vluchten weg uit hun land omdat het leven daar hard is, omdat er oorlog is of armoede. Net zoals Ara willen ze graag in België wonen. Om te mogen blijven, moet je gevaar lopen in je geboorteland of heel erg ziek zijn. Armoede of niet naar school kunnen is niet voldoende. Voor Ara en haar vrienden is dat moeilijk te begrijpen.

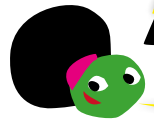
DOE!

Welke talenten krijgen aandacht op je school? Vink aan!

- ☐ correct schrijven
- ☐ juist rekenen
- ☐ vrienden maken
- ☐ Frans leren
- ☐ moppen vertellen
- ☐ ruzies oplossen
- ☐ muziek maken
- ☐ .....

Ken jij er nog?

ZORGENDE ZITA 6

WEETJE

Elke school heeft een schoolreglement met afspraken en informatie over de school. Krijg je huiswerk? Mag je voetballen op de speelplaats? Hoe laat beginnen de lessen en wanneer heb je vakantie? Het staat er allemaal in. Je ouders moeten het schoolreglement ondertekenen. Zo tonen ze dat ze akkoord gaan met alle afspraken.

WEETJE

Wist je dat er 64 miljoen kinderen tussen de zes en elf jaar niet naar school gaan (Unicef 2022) Omdat hun ouders te arm zijn, omdat ze moeten werken of omdat er oorlog is. Meisjes krijgen vaak minder kansen dan jongens.

64

DOE!

Maak drie nieuwe afspraken. Schrap tot je nieuwe schoolregels hebt.

1. Ik en mijn beste vriend/Mijn klasgenoten/De juffen ... moeten/mogen ... meer/minder ... lachen/spelen.
2. Huiswerk/Speeltijd/De wiskundeles ... moet/mag ... korter/langer.
3. Op de speelplaats/In de refter/Op zolder ... krijgen/bouwen ... de leerlingen van vijf en zes/de juffen en de meesters ... een clubkot/een schuifaf/een kippenkot.

WEETJE

Wie de afspraken niet respecteert, krijgt misschien straf van de juf of directeur. Wie iets heel ergs mispeutert, kan geschorst worden. Je mag dan bepaalde lessen niet meer volgen. In het ergste geval word je uitgesloten. Dan mag je niet meer terug de lessen volgen. Het Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) zal je dan helpen een andere school te vinden. De school mag je wel niet zomaar op straat zetten.

7 Recht op... privacy

Ik heb mama betrapt terwijl ze stiekem de berichtjes in mijn gsm las. Ik vind dat verschrikkelijk! Mama zegt simpelweg dat ze vindt dat zij dat mag. Ik vind het onbeleefd! Ik doe dat bij haar toch ook niet?

Lotte, 12

Niemand mag zich zonder goede reden bemoeien met je privé-leven. Als kind heb je recht op privacy door de wet. Er is echter een piepklein probleempje: ouders zijn verantwoordelijk voor jou. Als ze vermoeden dat je gevaar loopt, dan kunnen ze dit wel doen om jou te beschermen. Maar niemand mag zich zonder goede reden bemoeien met je privé-leven.

LINK

Bepaal zelf welke informatie je wilt delen en wie wat te zien krijgt op sociale media. Surf naar *www.vrt.be/vrtmax/a-z/slim-op-het-internet/* en ontdekt hoe jij slimmer kan worden op het internet.
Surf naar *www.ketnet.be/spelen/s/hoe-slim-ben-jij-op-het-internet* en doe de test: Hoe slim ben jij op het internet?"

Cara uit de andere klas heeft foto's op haar sociale media geplaatst. Er staan ook foto's van mij tussen, maar dat wil ik niet. Cara lacht dat weg.

Louise, 13

Doe!

Schrijf hier welke dingen je in je kamer absoluut privé wil houden en waar anderen mogen aanzitten.

Hier mag niemand aankomen, in neuzen of lezen

.....

.....

.....

Dit wil ik gerust delen met anderen

.....

.....

.....

Sinds vorig jaar zit ik op internaat. Eerst hadden we geen privacy. Iedereen liep elkaars kamer gewoon binnen.
Toen hebben we afspraken gemaakt. Ook de opvoeders respecteren die.

Lesly, 12

LINK

Jouw privacy beheersen? Surf naar *www.ikbeslis.be*.

8 Recht op... bescherming tegen geweld

Dit jaar op kamp was echt niet te doen. OK, ik maakte 's nachts kabaal. Ze mogen mij ook straffen maar dit was er echt over. Ze haalden me uit mijn bed, plakten mijn mond toe en bonden me vast op een stoel. Mij zien ze daar niet meer.

Jef, 11

Kinderen hebben recht op bescherming tegen geweld.
Niemand mag kinderen slaan, pijn doen, vernederen, pesten of verwaarlozen. Andere kinderen niet. Volwassenen niet. Ook ouders niet.
Sommige mensen vinden dat kinderen slaan een goede straf is. Dat is niet zo. Er is altijd een betere manier om iemand duidelijk te maken dat hij iets fouts heeft gedaan.

Mijn beste vriendin is de laatste tijd heel stil. Soms komt ze niet naar school. Vorige week had ze overal blauwe plekken. Ze zei dat ze van de trap was gevallen. Ik denk dat ze thuis geslagen wordt. Als ik iets vraag, dan zwijgt ze. Ik ga het aan de juf vertellen.

Lise, 13

WEETJE

Kindermishandeling betekent kinderen pijn doen. Ouders, andere volwassenen of andere kinderen kunnen kinderen op verschillende manieren pijn doen: →

Lichamelijke mishandeling of verwaarlozing:
dit betekent kinderen pijn doen: slaan, schoppen, knijpen, hard duwen, schudden... Dat kan zo erg zijn dat ze er blauwe plekken of een gebroken arm aan over houden. Soms verzorgen ouders hun kinderen niet goed. Ze verwaarlozen hun kinderen, bijvoorbeeld door ze niet voldoende eten te geven, of geen aandacht en liefde te schenken.

Emotionele mishandeling:
Sommige ouders of volwassenen zeggen lelijke en gemene dingen tegen een kind. 'Jij doet alles verkeerd', of 'je bent dom en lomp'. Kinderen worden dan gepest en vernederd.

Seksueel misbruik:
Dit is wanneer iemand je lichaam aanraakt op plaatsen waar jij dat niet wil. En dat is fout. Ook als mensen je vragen om hen aan te raken, of je vragen om naar hun naakte lichaam te kijken. Als dit met je gebeurt, is dat seksueel misbruik.

Heb je vragen? Surf naar ***www.1712.be.***

PROTECTOR 8

Word jij gepest, ben je zelf een pester of ken je iemand die gepest wordt en zoek je informatie? Ga naar *www.allesoverpesten.be*

Wil je anoniem met iemand praten dan kan je terecht bij Awel ☎102 of via *clbchat.be*

Wist je dat cyberpesten strafbaar is? Als jij bijvoorbeeld gepest wordt via mail, gsm, sociale media en de pesters houden er niet mee op, dan kan je klacht indienen bij de politie.

WEETJE

In het lager onderwijs krijgt bijna één op de drie leerlingen te maken met pesten. Vaak gebeurt dat stiekem tijdens de speeltijd. Pesten gebeurt ook buiten de schoolpoort, op weg naar huis, of in je buurt. Pesten gebeurt ook vaak via gsm of email. Dat noemen ze cyberpesten. Je kan dus maar beter niet te veel informatie over jezelf op het internet zetten.

Wil je meer weten, surf dan naar *www.clicksafe.be*.

WEETJE

Pestkoppen werden vaak eerst zelf gepest. Soms willen ze stoer doen of zijn ze onzeker. Opkomen tegen pesten moet je durven. Zwijgen is makkelijker maar zo lijkt het alsof je het pesten goedkeurt. En dan stopt het nooit. Als jij gepest wordt, praat erover!

Weet je dat er elk jaar een week tegen pesten doorgaat? Informatie hierover vind je op ***www.kieskleur-tegenpesten.be***.

Bij ons op school was er echt een pestprobleem. Het stopte niet, het werd alleen maar erger. De directrice besloot om met alle kinderen samen, ook de pestkoppen, een antipestplan uit te werken. Nu worden problemen meteen uitgepraat. We zoeken samen naar oplossingen vooraleer het uit de hand loopt.

Fien, 12

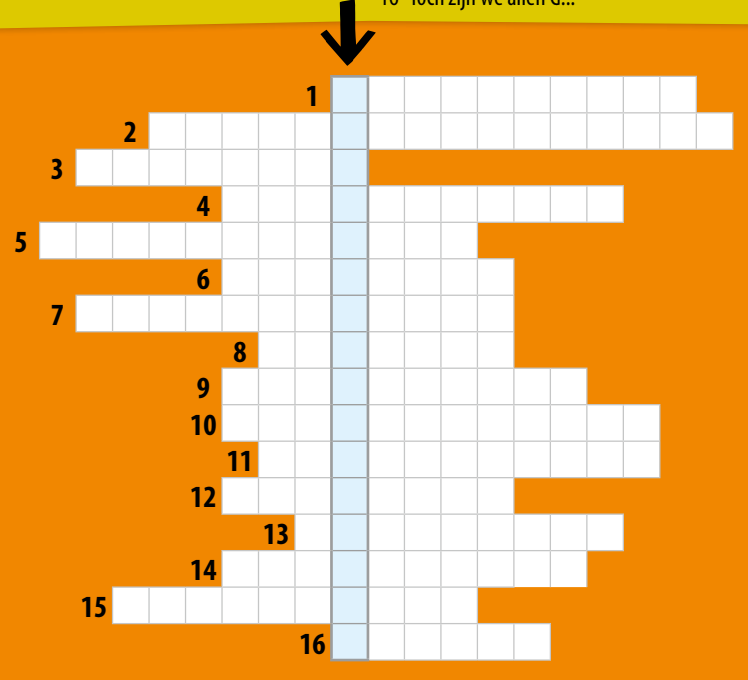
Wil je met iemand praten: bel gratis en anoniem naar Awel op 102.

☎ 102

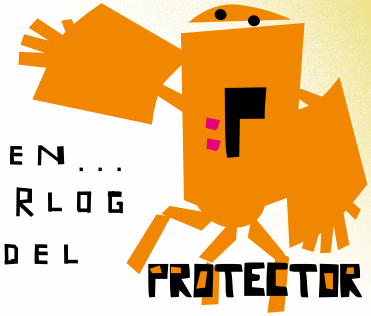
awel
LUISTERT NAAR KINDEREN EN JONGEREN
BEL 102 / AWEL.BE

DOE! KRUISWOORDRAADSEL

1 Je ouders krijgen elke maand geld van de staat om jou op te voeden. Dat geld noemen we K...
2 Vanaf 15 jaar moet je kunnen bewijzen wie je bent. Je moet steeds je I... op zak hebben.
3 De juf staat de hele dag voor een klas vol flinke K...
4 Als je nog geen achttien jaar bent, ben je M...
5 Je beweert iets van een ander, zonder zeker te zijn dat het wel zo is. Je uit dus V...
6 Bij de geboorte moeten je ouders je een V... geven.
7 Je bent twaalf jaar en moet van je ouders elke namiddag in de keuken van hun restaurant werken. Dit is verboden, want dit is K...
8 Je ouders zijn verplicht je eten te geven, want je hebt recht op gezonde V...
9 Je ouders zijn verplicht je te B... tegen geweld.
10 Als je voortdurend geslagen wordt, dan is er sprake van M...
11 Je gaat naar school, maar je hebt ook recht op O...
12 Je ouders gaan uit elkaar; ze zullen S...
13 Als je Frans wil leren, dan kan dat. Je hebt recht op O...
14 Ik ben blank en jij bent zwart. We hebben een verschillende H...
15 Je hebt recht op een dak boven je hoofd, d.w.z. dat je recht hebt op een W...
16 Toch zijn we allen G...

9 Recht op bescherming tegen... kinderarbeid, oorlog uitbuiting, handel

Mijn ouders hebben een kruidenierswinkel. Als ik thuiskom van school moet ik altijd helpen in de winkel. Na sluiting moet ik nog eten en aan mijn huiswerk beginnen. Het lukt me niet altijd om mijn schoolwerk af te krijgen, want ik voel me veel te moe.

Marie, 13

Kinderen mogen geen zwaar werk doen. Ze mogen ook geen gevaarlijk of ongezond werk doen. Jonge kinderen mogen geen hele dag werken om geld te verdienen. De overheid moet ervoor zorgen dat kinderen niet uitgebuit worden.

WEETJE

In België mogen kinderen niet werken. Kinderarbeid is verboden. Er zijn wél enkele uitzonderingen :

* Je mag klusjes doen in het huishouden, de school of de jeugdorganisatie. Je mag niet overdrijven. Je moet nog naar school kunnen gaan, genoeg vrije tijd hebben, enz.
* je mag bepaalde activiteiten (acteur, figurant, zanger, muzikant, danser, reclamemodel) uitoefenen onder bepaalde voorwaarden.
* Ben je 15 jaar en heb je al het eerste en tweede middelbaar achter de rug, dan mag je een vakantiejob doen. Of werken met een leercontract. Dat betekent: je gaat 1 dag naar school en 4 dagen per week werk je.

Later wil ik acteur worden, maar ik speel nu ook al toneel. Binnenkort doe ik zelfs mee in een écht toneelstuk. De regisseur moest hiervoor wel toestemming vragen, maar dat was geen probleem. Het enige dat we moesten veranderen was het tijdstip van de voorstellingen, zodat het zeker gedaan was vóór 22 uur.

Robin, 11

Op school leerden we over de 'Schone Kleren Campagne'. Blijkbaar worden de meeste van onze kleren in het buitenland gemaakt! Door arbeiders die vaak lange dagen moeten werken in een ruimte met slechte verlichting en verluchting. En dat voor een belachelijk klein loon. Zelfs kinderen! Ik ben blij dat de meester dit vertelde, want dat kan toch écht niet!!

www.schonekleren.be

David, 11

WEETJE 138 000 000

Op 12 juni is het Internationale Dag tegen Kinderarbeid. Elk jaar wil de Verenigde Naties dat we stilstaan bij de meer dan 138 miljoen kinderen die gedwongen worden om te werken voor slechts een paar cent per dag. Soms in fabrieken, soms ook in de prostitutie. Soms vrijwillig, maar vaak gedwongen om meer geld te verdienen voor de familie. Het zijn ook vooral meisjes die moeten werken.

ZORGENDE ZITA

10 RECHT OP ANDERS ZIJN

HANDICAP EN DISCRIMINATIE

PROTECTOR

Ik kan me soms heel kwaad maken. Ik zit in een rolstoel en daardoor behandelen mensen mij soms als een klein kind. Alsof ik niks kan. Vreselijk gewoon. Ik kan niet lopen maar ik ben wel goed met mijn handen. Elke zaterdag ga ik naar de tekenacademie. De nieuwe directeur richtte een klas in op het gelijkvloers zodat ik ook kan meedoen. Dat is wel cool.
Dries, 9

Elk kind heeft dezelfde rechten. Ook kinderen met een handicap. Kinderen met een handicap moeten kunnen meedoen met andere kinderen. Ze moeten dezelfde kansen krijgen. Soms hebben ze daar extra hulp en zorg bij nodig.

Ik vind turnen zo leuk, maar ik wil het niet doen in een korte broek! Dat mag nu eenmaal niet van mijn geloof. Gelukkig maakt de gymjuf er geen probleem van. Ik mag een lange broek aandoen bij mijn turnuniform. Op mijn vorige school mocht dat spijtig genoeg niet.
Aisha, 12

Een kind heeft het recht om ideeën te hebben over de mens en de wereld. Het mag in iets geloven en aanvoelen wat goed en kwaad is. Elk kind heeft recht op een godsdienst.

Ik vind pretparken de max! Ik heb een handicap, maar ik weet zelf wel wat ik kan en wat ik niet kan. Nu mag ik plots niet meer op sommige attracties. Dat is toch niet eerlijk?
Jules, 11

WEETJE

Wat is discriminatie? Als iemand ongelijk behandeld wordt, noemen we dat discriminatie. Bijvoorbeeld omdat die persoon een ander geloof of handicap heeft, of er anders uitziet, in armoede leeft of homoseksueel is. Alle kinderen hebben dezelfde rechten en moeten dezelfde kansen krijgen.

Ben je gediscrimineerd? Meld het bij *www.vlaamsmensenrechteninstituut.be/*.

DOE! ZOEK DE VERSCHILLEN

ZORGENDE ZITA

11 RECHT OP... VERZORGING

'Ik had altijd maar hoofdpijn in de klas. Ik kon haast niet meer denken. Toen ontdekte de juf dat ik me enorm moest inspannen om te lezen wat er op het bord stond. Ze zei dat die hoofdpijn daar iets mee te maken kon hebben. Sinds vorige week heb ik een bril. En die hoofdpijn? Die is verdwenen.'

Alisa, 10

Ouders en overheid moeten ervoor zorgen dat kinderen zo gezond mogelijk kunnen opgroeien.

TIPS

In het ziekenhuis
Sommige kinderen zijn ernstig ziek en verblijven lang in het ziekenhuis.

Heel ziek en toch naar school
Met de juf in bed? Les krijgen kan altijd. Surf naar ***www.bednet.be***.

Koppie koppie
Om blij en gelukkig te zijn heb je meer nodig dan een gezond lichaam. Ontdek meer op ***geluksdriehoek.be***.

Vraag hulp
Voel je je niet goed in je vel? Spreek er dan met iemand over. Bel naar Awel of klop aan bij het CLB, het Centrum voor leerlingenbegeleiding. Adressen vind je op ***www.clbchat.be/mijn-clb***.

Mijn familie is ingeschreven in een 'wijkgezondheidscentrum'. Zo kunnen we altijd bij de dokter terecht ook als mama en papa op het einde van de maand nog weinig centen hebben. In een wijkgezondheidscentrum kan je terecht voor een gratis doktersbezoek.

Mischa, 13

Elke dag spurt ik naar het toilet als ik thuiskom. Op school ga ik nooit naar de wc. Ik vind ze vies. Mijn mama zegt dat ik hiervan ziek zal worden, ze wil daarover met de directeur praten maar ik ben bang dat hij dan boos wordt.

Anja 10

WEETJE

Volgens Unicef sterven er in heel de wereld jaarlijks 4,9 miljoen kinderen voor hun vijfde verjaardag. Unicef bouwt ziekenhuizen, zorgt voor schoon water, toiletten, badkamers en medicijnen om daar iets aan te doen. Meer weten? Surf naar ***www.unicef.be***.

WEETJE

Elk kind is verplicht om naar het medisch schooltoezicht te gaan. Het CLB (Centrum voor leerlingenbegeleiding) van jouw school organiseert dat gratis voor de ganse klas.

ZORGENDE ZITA

12 Recht op ... zorg, opvoeding, familie

PROTECTOR

Omdat papa vrachtwagenchauffeur is en vaak voor een tijdje weg is voor zijn werk, woon ik bij opa en oma. Zij zijn er steeds voor mij. Ik ben wel heel blij telkens papa terug is.

Amber, 11

Elk kind heeft recht op een plek waar het zich thuis kan voelen. Thuis is waar je je beschermd en veilig voelt, waar je gezond en gelukkig kan zijn. Meestal is dat bij je ouders. Zij moeten je alle steun en zorg geven tot je op je eigen benen kan staan. Als je ouders niet voor je kunnen zorgen, kan je familie je opvangen. Je kunt ook in een pleeggezin wonen, of in een tehuis samen met andere kinderen.

WEETJE

Ieder gezin is anders. Veel gezinnen bestaan uit een vader, moeder en één of meer kinderen. Maar het kan ook anders. Je kan bij één van je ouders wonen, of afwisselend bij de ene ouder en bij de andere, bij familie, bij adoptieouders of in een leefgroep van een opvanghuis. En soms komt er nog een gezin en familie bij: als je ouders uit elkaar zijn en elk een nieuwe partner heeft mét kinderen en grootouders. Elk gezin is bijzonder!

WEETJE

Eén op vier kinderen in België heeft gescheiden ouders.

www.tweehuizen.be

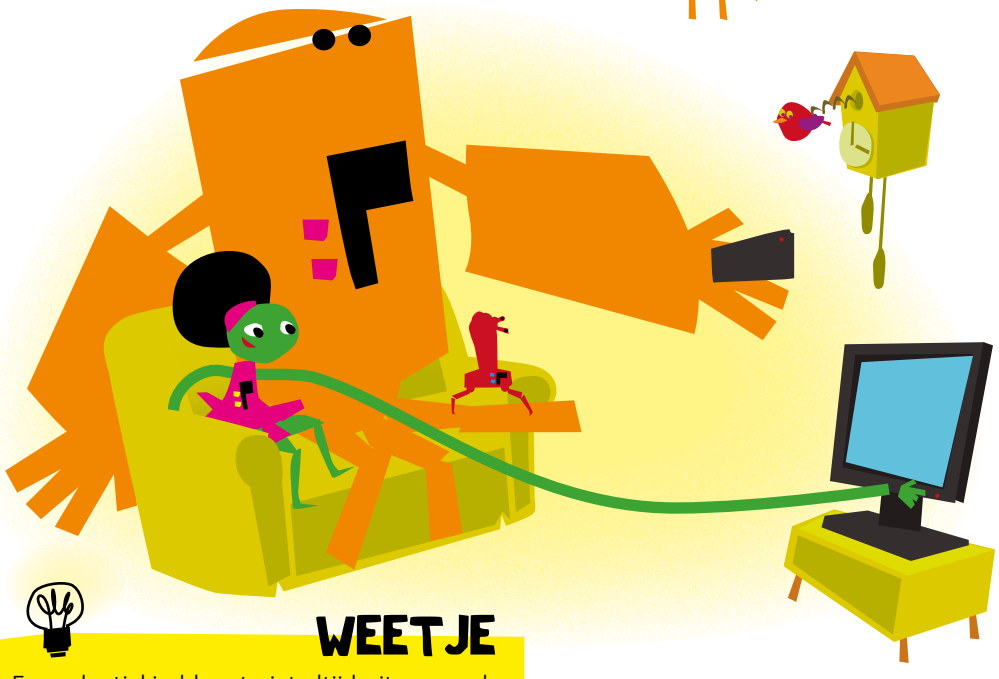
Fien vertelt wat er verandert als je ouders apart gaan wonen. Klara, Robbe en Murat vertellen wat je voelt en kan doen. Laila en Kasper vertellen wat je ouders moeten doen als ze uit elkaar gaan. Echte verhalen van kinderen over wat ze denken als hun ouders uit elkaar gaan? Surf naar *www.tweehuizen.be*.

PROTECTOR & ZORGENDE ZITA 12

WEETJE

Wat als je geen ouders hebt?
Dan krijg je een 'voogd'. Daar beslist de rechter over. Een voogd is de persoon die voor jou verantwoordelijk is. Dat kan je opa of oma zijn, iemand anders uit je familie of een vriend van de familie. Of je kan geadopteerd worden.

Ik heb mijn 'echte' vader nooit gekend. Mijn 'stiefpapa' is voor mij mijn papa, maar dat vind ik zo'n verschrikkelijke naam! Ik noem hem gewoon 'papa'. Binnenkort krijg ik ook zijn familienaam, want hij gaat me adopteren. Eindelijk!

Hannelore, 12

Adoptie gebeurt alleen als het leven van het kind er beter van wordt. Zoiets kan enkel met de toestemming van de rechter en van de ouders en familie, als die nog leven.

WEETJE

Een adoptiekind komt niet altijd uit een ander land. Kinderen van bij ons kunnen ook geadopteerd worden. Als je twaalf bent, moet je akkoord gaan. Sommige adoptiekinderen kennen hun geboorteouders, andere helemaal niet. In België zijn er organisaties die kunnen helpen bij je zoektocht naar jouw geboorteouders.

Hoe je dit het best aanpakt kan je vragen aan STEKR.
www.stekr.net

STERK in KINDERRECHTEN

Na school wil ik soms liever niet naar huis. Mama drinkt te veel en als zij dronken is, slaat zij mij. Ik heb al eens gedacht aan weglopen. Maar waar kan ik dan naartoe?

Jelle, 13

Een kind dat niet bij zijn eigen ouders kan blijven, moet opgevangen worden. Zo kan je 'geplaatst' worden in een ander gezin of in een tehuis samen met andere kinderen. Daar houden ze rekening met je taal, godsdienst en gewoontes. Het moet dus een echte thuis worden.

www.awel.be

102

awel
LUISTERT NAAR KINDEREN EN JONGEREN
BEL 102 / AWEL.BE

Heb je het moeilijk thuis, praat er dan over met iemand, de juf, iemand van de familie, een CLB-medewerker. Je kan ook gratis chatten of anoniem bellen naar 'Awel' op het nummer 102. Zij zullen naar je luisteren en tips geven over wat je kan doen. Je kan ook chatten op *www.awel.be*.

«Vlieg ik achter tralies als ik een vrachtwagen vol met Playstations steel?» vraagt Jeroen. «En mag papa zomaar mijn e-mails lezen?» Kinderrechten kunnen soms aardig krom klinken. «Wij hebben op onze school het recht op zwijgen, luisteren en stilzitten», zegt Silke. Hoe goed ken jij je rechten? Doe de test.

RECHTEN TEST

vul in: A,B of C

1 Heb jij als tiener rechten?

A Natuurlijk niet. Je moet gewoon luisteren naar je ouders.
B No way. Je hebt pas rechten als je 18 bent.
C Ja natuurlijk, kinderen hebben rechten.
Dat staat in het kinderrechtenverdrag.

2 Alle kinderen zijn gelijk. Wat betekent dat volgens jou?

A Euh... Alle kinderen zijn even klein en maken evenveel lawaai.
B Ros, lang, zwart, arm... Alle kinderen zijn anders, maar iedereen is evenveel waard.
C Alle kinderen hebben genoeg te eten en gaan allemaal naar school.

3 Je bent 12 en je ouders gaan scheiden. Ze vragen allebei aan de rechter dat je bij hen komt wonen. Wat nu?

A Omdat je 12 bent mag je zelf kiezen bij wie je gaat wonen.
B De rechter kan eerst luisteren naar wat jij wil. Hij beslist daarna wat er met je gebeurt.
C Enkel je moeder mag beslissen of je bij haar blijft of bij je vader.

4 Je krijgt thuis geen zakgeld. Mag dat zomaar?

A Ja, maar alleen als mijn ouders een goede reden geven.
B Nee, ieder kind heeft recht op minstens 5 euro per maand.
C Ja, mijn ouders dragen de portemonnee dus zij beslissen.

5 Stel, je bent moslim en wil thuis blijven voor het Suikerfeest. Mag dat ?

A Ja, want je hebt recht op je eigen geloof.
B Ja, want de Belgische wet laat dit toe.
C Neen, er zijn al genoeg feestdagen.

6 Stel, je hebt een vrachtwagen vol playstations gestolen en de politie pakt je op. Wat dan?

A Miserie. De jeugdrechter zal maatregelen nemen.
B De rechter geeft je een gevangenisstraf. Kind of geen kind.
C Als je flink huilt en zegt dat je het nooit meer zal doen, is er niets aan de hand.

7 Mag de directeur jou verbieden om een piercing te dragen op school ?

A Ja.
B Ja, als je daar iets over terugvindt in het schoolreglement.
C Nee, je doet met je lijf wat je wil.

8. Je hebt een clubhuis waar je na school samenkomt met vrienden. De burgemeester wil dit verbieden. Kan dat ?

A Ja, de burgemeester mag dit want hij is de baas.
B Neen, kinderen hebben het recht om samen te komen zolang ze niemand lastig vallen.
C Ja, als je het niet eerst aan de burgemeester gevraagd hebt.

SCORE

De juiste oplossingen:
1=C, 2=B, 3=B, 4=C, 5=B, 6=A, 7=B, 8=B

Minder dan 4 juist:
Jij weet niet al te veel van de rechten van het kind. Je hebt het recht om te weten wat je rechten zijn. Die vind je op www.stekr.net

Tussen 5 en 7:
Deze score is een zilveren medaille waard. Je hebt thuis of op school zeker al iets gehoord over kinderrechten. Bijleren is nooit verkeerd, hoor.

8 op 8?
Alles juist! Proficiat! Jij zou zo expert kinderrechten kunnen worden. Je bent meer dan goed op de hoogte. En vergeet niet: je rechten zijn om voor te vechten!

HIER KAN JE TERECHT VOOR...

awel

LUISTERT NAAR KINDEREN EN JONGEREN
BEL 102 / AWEL.BE

102

elke dag van 16u tot 22u,
behalve op zon- en feestdagen.

brievenbus@awel.be

www.awel.be

Luisterend oor

Awel luistert naar alle kinderen en jongeren met een vraag, een verhaal en/of een probleem. Je hoeft je naam niet te zeggen.

STERK in KINDER RECHTEN

09/233 65 65

woensdag van 10u tot 17u
en op afspraak.

vragen@stekr.net

www.stekr.net

Info over je rechten

Wil je meer weten over jouw rechten? Zoek je informatie over kinderrechten? Dan ben je bij STEKR aan het juiste adres. Wil je advies over regels en wetten? Dat kan ook bij STEKR. Gratis en anoniem.

KRC Kinder rechten commissariaat

Geeft kinderen een stem

0800/20808

Elke werkdag van 9u-12u30.
Woensdag tot 17u.

klachtenlijn@kinderrechten.be

www.kinderrechten.be

Klacht over je rechten

Je voelt je niet correct behandeld? Worden jouw rechten niet gerespecteerd? Zocht je hulp maar kan niemand je verder helpen? Klop dan aan bij de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat.

unicef

Kinderrechten in de wereld

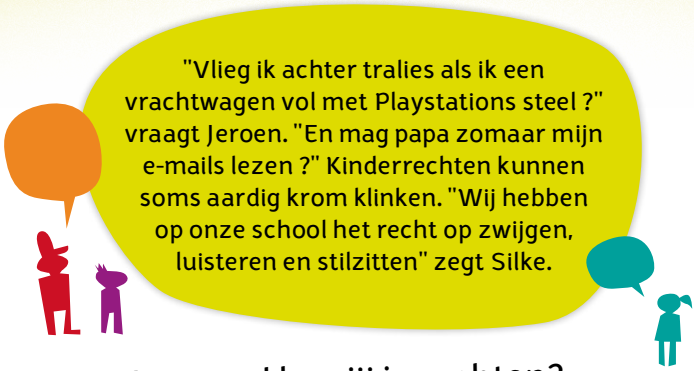
Wil je meer weten over kinderrechten waar ook ter wereld, neem dan een kijkje op **www.unicef.be/nl/kinderhoekje**

COLOFON

DE BENDE VAN :P
3 helden vechten voor jouw rechten

Dit boekje werd uitgegeven door de STEKR in samenwerking met de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat

Tekst: Lily De Clercq, Karin Maes, Dominique van den Akker, Els Van Hemelrijck
Realisatie: www.spindokter.be
Vormgeving & illustraties: Hans Boeykens - www.pindasite.be
Verantwoordelijke Uitgever: Nele Desmet
Uitgave: 2026

Hoe goed ken jij je rechten?
Sluit aan bij...

DE BENDE VAN :P

3 HELDEN VECHTEN VOOR JOUW RECHTEN!

Een boekje van tZitemzo in samenwerking met de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat

STERK in KINDER RECHTEN

www.stekr.net

KCR Kinder rechten commissariaat
Geeft kinderen een stem

www.kinderrechten.be

Vlaanderen
verbeelding werkt